

Fer possible la pràctica artística

Publicat per [Interacció](#) [1] el 01/04/2022 - 10:00 | Última modificació: 12/05/2026 - 08:10

Les polítiques culturals locals han posar l'accent en la construcció d'equipaments, la programació i l'accés als productes culturals. L'estudi *Itineraris artístics i realitat social*, elaborat per Enric Aragonès Jové per a l'Institut de Cultura de Barcelona l'any 2020, desplaça aquesta mirada i formula una pregunta més profunda: què passa després de l'accés? Qui pot sostenir una trajectòria artística? Qui pot convertir la cultura en una pràctica pròpia i continuada?

El document analitza les polítiques d'extensió de la pràctica artística al districte de Sants-Montjuïc i les connecta amb el debat sobre drets culturals, desigualtats i participació. Lluny de limitar-se a inventariar programes, l'estudi intenta comprendre els "itineraris" que permeten, o impedeixen, que infants i joves mantinguin una relació estable amb les pràctiques artístiques.

Una de les aportacions més rellevants és la crítica implícita a una determinada tradició de democratització cultural basada sobretot en el consum. El text recorda que les polítiques culturals europees van situar durant dècades el protagonisme en l'obra artística i en l'accés als equipaments, però no tant en la capacitat de la ciutadania per participar en la definició i la pràctica de la cultura. D'aquí la importància que l'estudi dona a conceptes com participació, capacitats culturals o dret a crear.

El diagnòstic mostra també que les desigualtats culturals no són només una qüestió d'oferta. El capital cultural, les condicions socials, l'entorn educatiu o la continuïtat dels processos determinen qui pot consolidar una trajectòria artística i qui queda expulsat després d'una primera experiència puntual. Per això el text insisteix en la necessitat de connectar escoles, equipaments, ensenyaments artístics i polítiques de proximitat. La qüestió no és únicament programar activitats, sinó construir sistemes culturals capaços d'acompanyar processos de llarg recorregut.

Especialment significativa és la reflexió sobre els equipaments culturals. El document assenyala que moltes polítiques públiques han garantit l'existència d'infraestructures culturals, però no sempre han abordat prou el seu ús social ni la seva integració en la vida quotidiana dels barris. La pregunta deixa de ser només quants equipaments hi ha, i passa a ser quines relacions generen, amb qui treballen i quines trajectòries culturals permeten sostenir.

Aquest estudi és interessant perquè ajuda a entendre que les polítiques culturals no poden reduir-se a lògiques d'accés o consum. La cultura apareix aquí com una capacitat que s'aprèn, s'exerceix i es construeix socialment. I això obliga les institucions culturals a pensar menys en públics abstractes i més en recorreguts vitals concrets.

La pràctica artística sostinguda depèn sovint de les connexions entre escola, barri, equipaments i polítiques públiques.

Referència

Aragonès Jové, E. (2020). *Itineraris artístics i realitat social: Anàlisi i propostes sobre les polítiques d'extensió de la pràctica artística al districte de Sants-Montjuïc i a Barcelona*. Institut de Cultura de Barcelona.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Imatge: Espai Jove la Bàscula. Mural d'en El Rughi (@el_rughi) inspirat en la música, el ball, la pintura, i el món juvenil.

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: educació i cultura

Etiquetes: equipaments culturals

Etiquetes: desigualtats culturals

Etiquetes: valor públic de la cultura

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2022/Fer-possible-la-practica-artistica>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/itineraris_artistics_i_realitat_social.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8939>

